

RELP

Reliable Energy Landscape Project

MILLENNIUM
CHALLENGE CORPORATION
UNITED STATES OF AMERICA

Millennium Foundation Kosovo (MFK) is the implementing entity of the \$49 million Threshold Program agreed between the Government of the Republic of Kosovo and Millennium Challenge Corporation, an independent U.S. foreign aid agency. The Kosovo Threshold Program addresses two key constraints to Kosovo's economic growth: the unreliable supply of electricity; and real and perceived weakness in rule of law.

MILLENNIUM FOUNDATION KOSOVO

**Johan V. Hahn 11
Prishtina, 10000
Republic of Kosovo**

**call us at +383 38 200 14315
write to us at office@millenniumkosovo.org
millenniumkosovo.org**

RELP

Reliable Energy Landscape Project

The objective of the Reliable Energy Landscape (RELP) is to pilot methods to lower household energy use and switch to non-electric and cleaner sources of heating through:

Piloting various types of incentives and modalities to encourage households to invest in cost-effective, energy saving measures (e.g. insulation, weatherproofing, etc.).

Piloting district heating metering and consumption-based tariffs in order to assess the impact on potential efficiencies that would allow expansion of the system.

Electricity Consumption by Categories in 2017

Households

57.17%

80% of which is used for space and water heating

Commercial

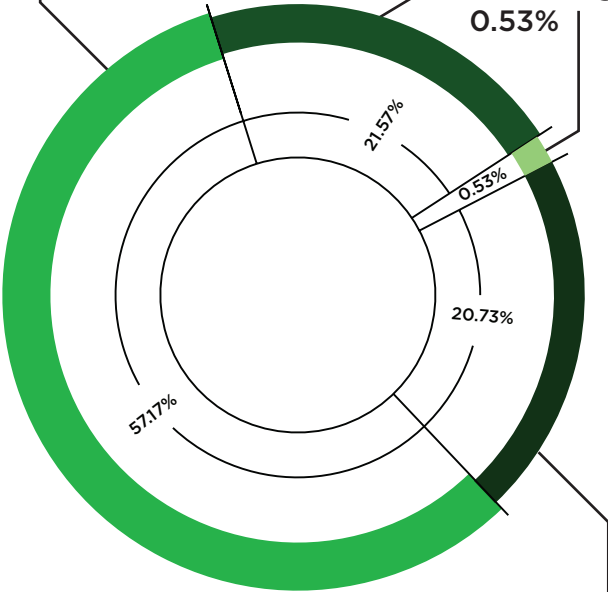
21.57%

Public Lighting

0.53%

Industrial

20.73%

Activity 1.

PIEE

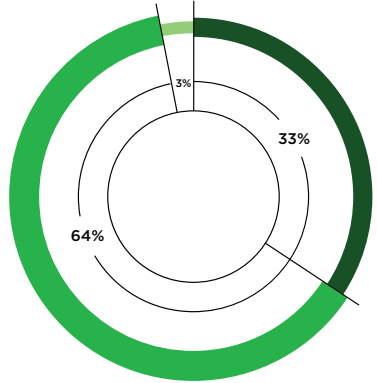
Pilot Incentives for Household Investment in Energy Efficiency

PIEE aims to provide incentives for residential consumers to invest in efficiency retrofits to reduce household energy consumption. This will enable investments in basic weatherization measures - especially by low-income or vulnerable households, with an income-differentiated level of incentive or rebate.

Residential Building Envelope, 2013

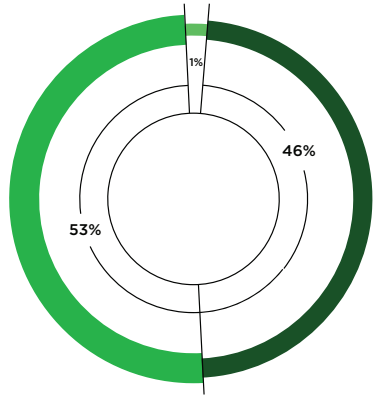
Roof Thermal Insulation

- Yes
- No
- Don't know

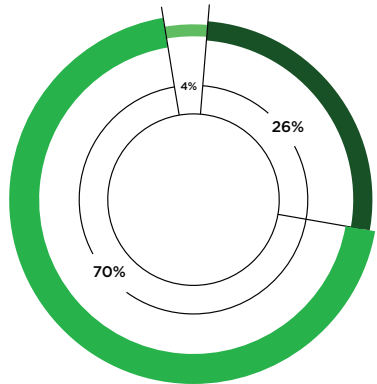
Double Glazed Window

- Yes
- No
- Don't know

Wall Thermal Insulation

- Yes
- No
- Don't know

HER

Household Efficiency Retrofits

HER will provide financial and technical assistance for weatherization of individual houses and apartments throughout Kosovo.

All installers, products and materials will be selected and qualified based on a set of criteria to ensure performance and quality control.

The rebate applications for retrofits will be completed on behalf of the residential beneficiary by a qualified installer.

Incentive level will be determined by social, economic, and technical criteria;

Incentive levels will be varied over time as part of the iterative design process to test and evaluate the most cost-effective approaches for different audiences.

AER

Apartment Building Efficiency Retrofits

The AER will provide grants to apartment building communities in selected municipalities to implement energy efficiency upgrades to common areas and the thermal envelope.

AER will combine funding contributions from RELP, relevant municipalities, and apartment community residents.

Additional funding contributions will be provided for apartment residences that are classified as poor or vulnerable to ensure they can benefit from the scheme.

EEO

Equal Economic Opportunities In The Energy Sector

Interventions that address the barriers to the participation of women in the energy sector as employees and entrepreneurs through a series of proactive measures:

Paid apprenticeships, internships, and scholarships to support women's employment in the energy sector.

Technical assistance and incentives for:

Women entrepreneurs as energy service providers to increase their activity in the energy sector

Women entrepreneurs as energy consumers who could benefit from reduced electricity costs or greater productivity achievable through EE practices and technology upgrades.

Key efficiency retrofits:

Improving thermal insulation in walls and roofs;

Energy-efficient windows;

Weather sealing

Energy-efficient water heaters;

Energy-efficient biomass stoves or furnaces.

Retrofit of central heating system boilers and installation of thermostatic heating valves (for MABs that have stand-alone central systems)

Activity 2.

DHM

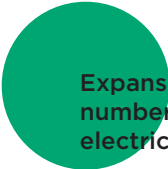
District Heating Metering

-

The objective of the DHM is to transition district heat customers on the Termokos network in Pristina from area based billing to quantity based billing, which will allow for:

Greater consumer control over heat consumption;

Expansion of Termokos network to increase the number of households that are able to switch from electric heat to DH

Termokos and private energy service companies to offer innovative, value added and bundled energy efficiency services such as heat supply agreements

Heat Meter Services & Technologies include:

Individual meters

Heat Cost Allocators (HCA)

Thermostatic Heating Valves (THVs)

Software (Billing, SCADA)

Circulation Pumps

Billing services

REL^P Crosscutting Components

Gender & Social Inclusion

Gender and Social Inclusion, RELP will incorporate strategies that promote the inclusion of women and other socially excluded groups in its implementation and as beneficiaries throughout RELP. This will be done through explicit requirements in the Program's operational manual; participation targets, procurement language, including selection criteria; implementing agreements, contracts and terms of reference; and in required training for participating entities and personnel.

Communications and Outreach & Behavior Change

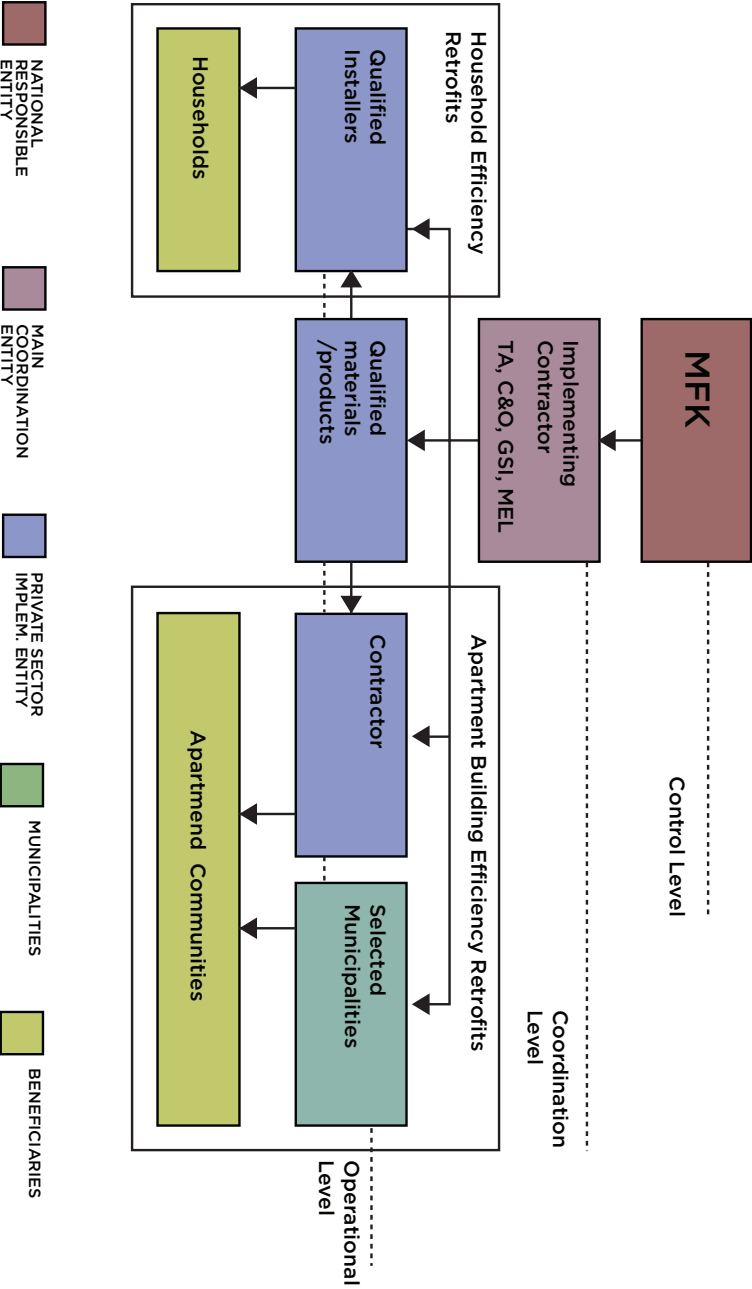
Communications, Outreach, and behavior change are critical parts for ensuring success of RELP. Implementers will be responsible for developing plans to ensure maximum participation from potential beneficiaries, as well as building awareness of potential benefits of energy efficiency and district heat metering.

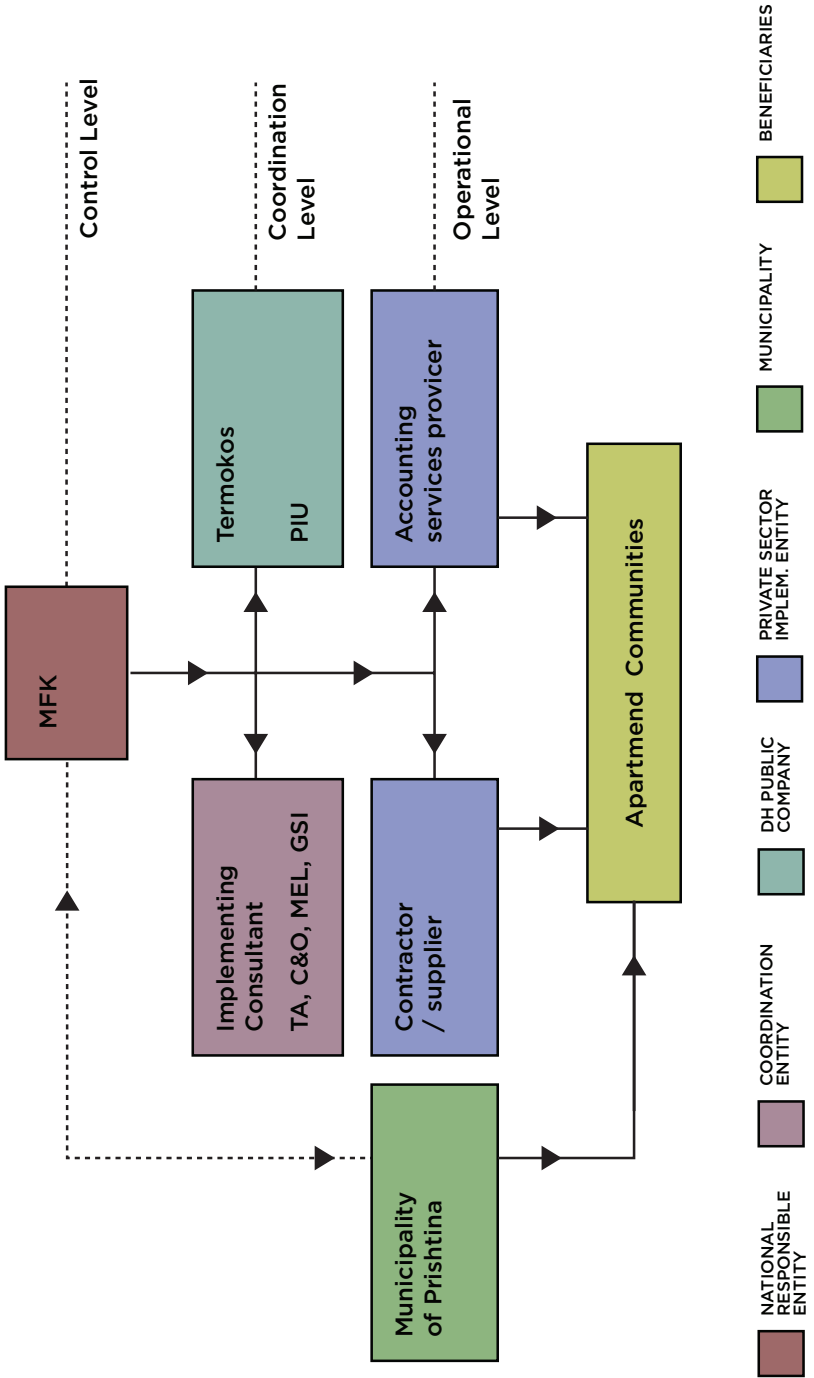
Monitoring & Evaluation (M&E)

REL P will employ an iterative design framework for piloting intervention strategies, based on the principles of behavioral economics and human-centered design and marketing methodologies. Intervention elements to be adjusted and tested include monetary incentives (rebates and grants), communications and outreach (C&O) strategies, and lending instruments. The key idea is to understand the core contextual factors that influence investment behaviors and assess what is the most cost-effective “nudge” to achieve the desired impact.

DHM Operational Hierarchy

PIEE Operational Hierarchy

RELP

Projekti “Reliable Energy Landscape”

MILLENNIUM
CHALLENGE CORPORATION
UNITED STATES OF AMERICA

Millennium Foundation Kosovo (MFK) është subjekti zbatues i Programit “Threshold” me vlerë 49 milionë \$ i dakorduar midis Qeverisë së Republikës së Kosovës dhe “Millennium Challenge Corporation”, një agjenci e pavarur amerikane për ndihma të jashtme. Programi “Threshold” i Kosovës i adreson dy kufizime kryesore për rritjen ekonomike të Kosovës: furnizimi jo i besueshëm me energji elektrike, dhe dobësia reale dhe e perceptuar në sundimin e ligjit.

RELP

Projekti “Reliable Energy Landscape”

Gëllimi i projektit “Reliable Energy Landscape (RELP)” (Peizazhi i Energjisë së Besueshme) është që të pilotojë metoda për ta ulur shfrytëzimin e energjisë nga amvisëritë dhe të kalohet në burime jo-elektrike dhe më të pastra të ngrohjes nëpërmjet:

Pilotimit të llojeve të ndryshme të stimujve dhe të modaliteteve për t'i inkurajuar amvisëritë që të investojnë në masa me kosto efektive dhe kursim të energjisë (p.sh. izolimi, rezistenca ndaj motit, etj.).

Sektori rezidencial shpenzon 60 - 70% të tërë shfrytëzimit të energjisë në Kosovë, nga të cilat 80% janë për ngrohjen e hapësirës dhe të ujit.

Pilotimi i njehsimit të ngrohjes qendrore dhe i tarifave në bazë të konsumit në mënyrë që të vlerësohet ndikimi në efikasitetin potencial që do ta mundësonte zgjerimin e sistemit.

Konsumi i energjisë elektrike sipas kategorive, 2017.

Amvisëritë

57.17%

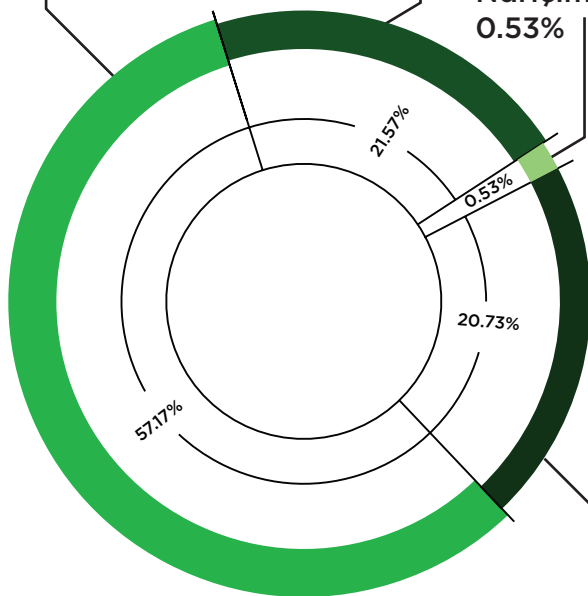
80% nga e cila përdoret për ngrohje të hapësirës dhe ujit.

Komerciale

21.57%

Ndriçim Publik

0.53%

Industriale

20.73%

Aktiviteti 1.

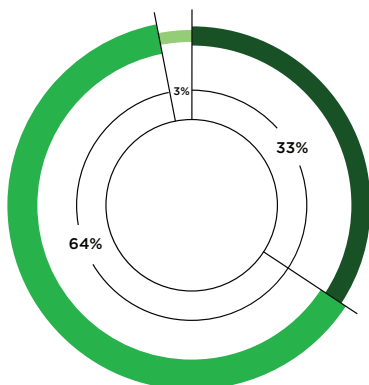
PIEE

Pilotimi i stimujve për investimet e amvisërive në Efiçencën e Energjisë

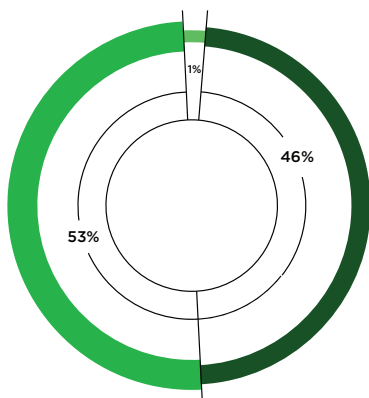
PIEE synon që të ofrojë stimuj për konsumatorët rezidentë për të investuar në retrofite të efiçencës për ta reduktuar konsumin e energjisë në amvisëri. Kjo do të mundësojë investime në masat themelore të mbrojtjes nga moti - veçanërisht nga familjet me të ardhura të ulëta ose të varfra, me stimulime ose rabat të diferencuar sipas të ardhurave.

Izolimi i objekteve banesore, 2013

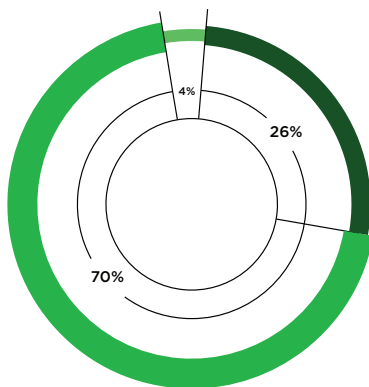
Izolimi termik i çatave

Dritaret me xham te dyfishtë

Izolim termik i mureve

HER

Retrofitet për efijencë në amvisëri

HER do të sigurojë ndihmë financiare dhe teknike për mbrojtje nga moti të shtëpive dhe apartamenteve në tërë Kosovën.

Të gjithë instaluesit, produktet dhe materialet do të përzgjidhen dhe kualifikohen në bazë të një sërë kriterëve për ta siguruar performancën dhe kontrollin e cilësisë.

Aplikimi i rabatit për retrofite bëhet në emër të përfituesit rezidencial nga një instalues i kualifikuar.

Niveli i stimulimit do të përcaktohet sipas kriterëve sociale, ekonomike dhe teknike;

Nivelet e stimulimit ndryshojnë me kalimin e kohës si pjesë e procesit të dizajnit iterativ për t'i testuar dhe vlerësuar qasjet më kosto-efektive për audiencë të ndryshme.

AER

Retrofitet për efijencë në banesa kolektive

AER do të ofrojë grante për komunitetet e banesave kolektive në komunat e përzgjedhura për t'i zbatuar përmirësimet e efijencës së energjisë në hapësirat e përbashkëta dhe në zarfin termik.

AER do t'i kombinojë kontributet e financimit nga RELP, komunat relevante, dhe banorët e komunitetit të apartamenteve.

Kontributet shtesë të financimit do t'i sigurohen banorëve të banesave që janë klasifikuar si të varfër ose të cenueshëm për t'u siguruar se edhe ata përfitojnë nga skema.

EEO

Mundësitë e barabarta ekonomike në sektorin e energjisë

Ndërhyrjet që i adresojnë pengesat për pjesëmarrjen e grave në sektorin e energjisë si punonjës dhe sipërmarrës përmes një sërë masave proaktive:

Puna praktike me pagesë, stazhi dhe bursat për ta mbështetur punësimin e grave në sektorin e energjisë.

Asistencë teknike dhe stimuj për:

Gratë sipërmarrëse si ofrues të shërbimeve energjetike për ta rritur aktivitetin e tyre në sektorin e energjisë

Gratë sipërmarrëse si konsumatorë të energjisë të cilët mund të përfitojnë nga shpenzimet e reduktuara të energjisë elektrike ose produktiviteti më i madh i arritshëm përmes praktikave të EE dhe përmirësimeve të teknologjisë.

Intervenimet kyçe të efijencës:

Përmirësimi i izolimit termik në mure dhe çati;

Dritare efijente për energji;

Mbrojtje/Izolim nga efektet klimatike;

Bojlerët (ngrohësit e ujit) efijent;

Pajisje ngrohëse efijente

Përmirësimi i sistemit të ngrohjes qendrore dhe instalimi i valvulave termostatike të ngrohjes (për Ndërtesa Shumëbanesore që kanë sistem qendror të pavarur)

Aktiviteti 2.

DHM

Njehsimi i ngrohjes qendrore

-

Qëllimi i NJNQ-së është që konsumatorët e ngrohjes qendrore të rrjetit Termokos në Prishtinë të kalojnë nga faturimi në bazë të hapësirës në faturim në bazë të sasisë, gjë që do të mundësojë:

Kontroll më të madh të konsumit të nxehtësisë;

Zgjerimin e rrjetit të Termokos-it për të rritur numrin e shtëpive që mund të kalojnë nga ngrohja elektrike në ngrohje qendrore;

Që Termokos-i dhe kompanitë private të shërbimeve energjetike të ofrojnë shërbime të kombinuara inovative dhe me vlerë të shtuar të efijencës së energjisë, siq mund të jenë marrëveshjet për furnizim me ngrohjes.

Shërbimet dhe teknologjitë e njehsimit të ngrohjes përfshijnë:

Njehsorët individualë

Alokuesit e kostos së ngrohjes (HCA)

Valvulat termostatike të ngrohjes (THV)

Softueri (Faturimi, SCADA)

Pompat e qarkullimit

Shërbimet e faturimit

RELP Komponentet e gërshetuara

The background features a large white triangle pointing downwards from the top right, and a large green triangle pointing upwards from the bottom left. These two triangles meet at a diagonal line that runs from the top right towards the bottom left, creating a central white diagonal band.

Përfshirja gjinore dhe sociale

RELP do t'i inkorporojë strategjitë që nxisin përfshirjen e grave dhe grupeve të tjera të përjashtuara nga shoqëria në zbatimin e tij dhe si përfitues përmes RELP-it. Kjo do të bëhet përmes kërkesave të qarta në manualin operativ të Programit, objektivat e pjesëmarrjes, gjuhën e prokurimit, duke i përfshirë kriteret e përzgjedhjes; zbatimin e marrëveshjeve, kontratave dhe termave të referencës; dhe në trajnimin e kërkuar për entitetet dhe personelin pjesëmarrës.

Komunikimi dhe informimi në terren & ndryshimi i sjelljes

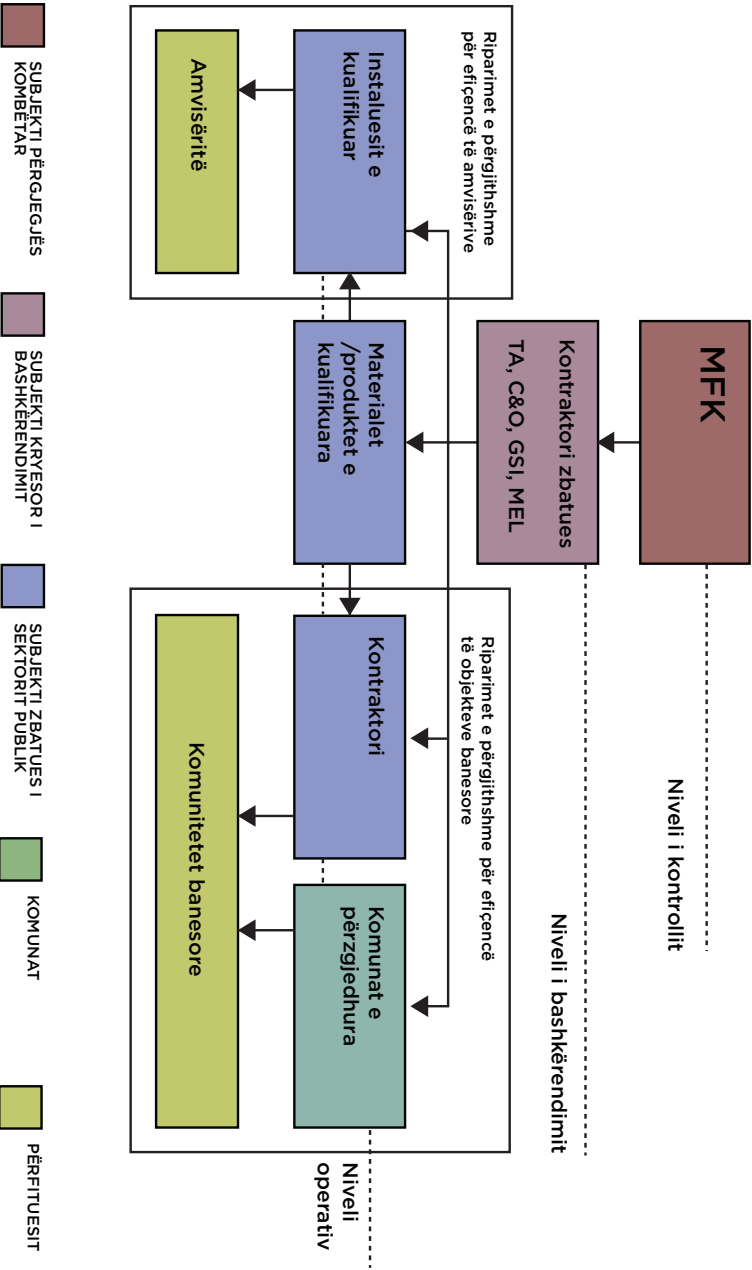
Komunikimi, informimi në terren dhe ndryshimi i sjelljes janë pjesë kritike për suksesin e RELP. Zbatuesit do të jenë përgjegjës për hartimin e planeve për ta siguruar pjesëmarrjen maksimale të përfituesve potencial, si dhe ngritjen e vetëdijes për përfitimet e mundshme të efijencës së energjisë dhe njehsimit të ngrohjes qendrore.

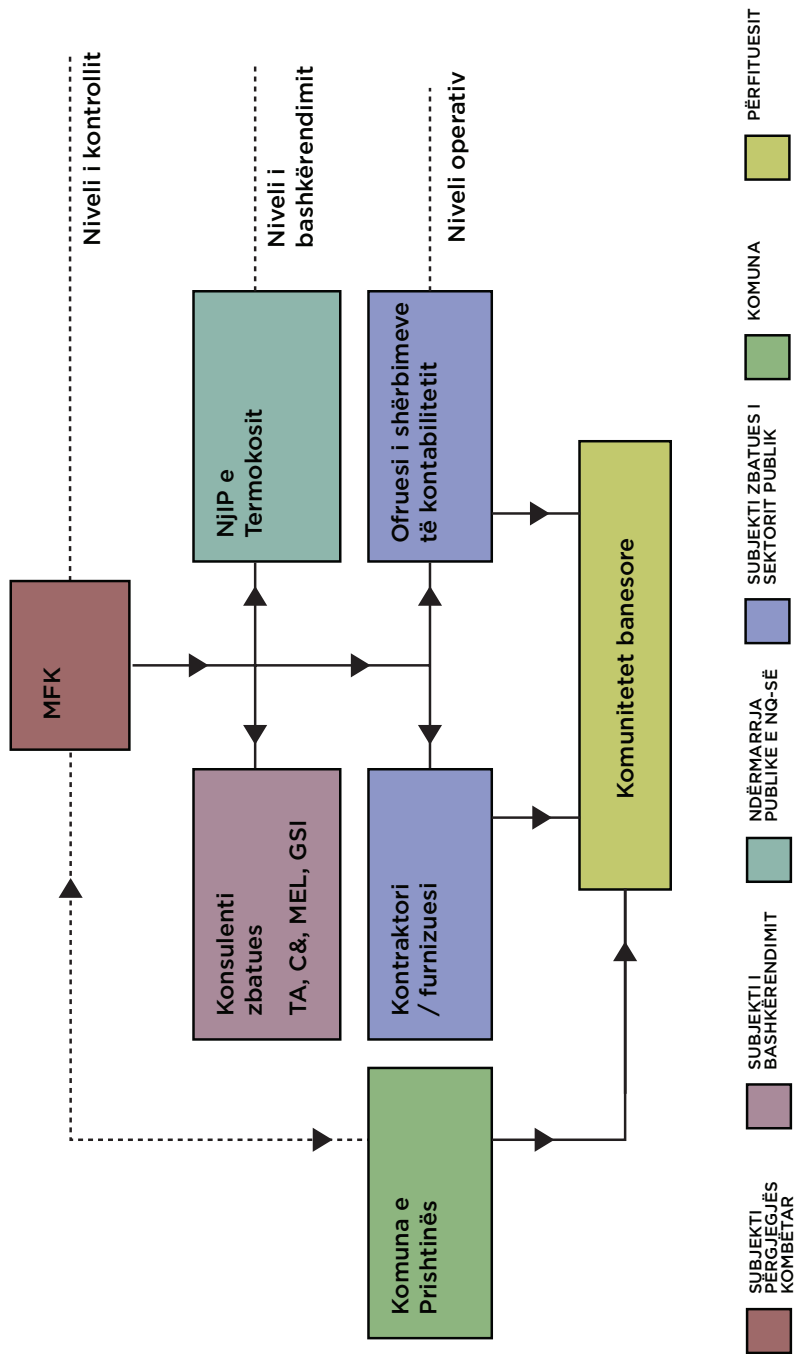
Monitorimi & Vlerësimi (M&V)

REL P do ta përdorë një kornizë të dizajnit iterativ për pilotimin e strategjive të ndërhyrjes, duke u bazuar në parimet e ekonomisë së sjelljes dhe në hartimin e metodologjive të marketingut me njeriun në qendër. Elementet e ndërhyrjes që duhet të përshtaten dhe të testohen i përfshijnë stimujt monetarë (rabatet dhe grantet), strategjitë e komunikimit dhe informimit në terren, dhe instrumentet e huadhënies. Ideja kryesore është që t'i kuptojmë faktorët kryesorë kontekstual që ndikojnë në sjelljet e investimeve dhe të vlerësojnë se çka është “shtytja” më kosto-efektive për të arritur ndikimin e dëshiruar.

DHM Operational Hierarchy

PIEE Operational Hierarchy

RELP

Projekat pouzdanog energetskog pejzaža

MILLENNIUM
CHALLENGE CORPORATION
UNITED STATES OF AMERICA

Milenijum fondacija Kosovo (MFK) je implementiraju i subjekat za program vredan 49 miliona \$ (Threshold Program) koji je dogovoren izme u Vlade Republike Kosovo i Korporacije „Millennium Challenge Corporation“, nezavisne agencije za me unarodnu pomo iz SAD. Kosovski „Trešhold“ (Threshold) program bavi se rešavanjem dve smetnje kosovskom privrednom rastu: nepouzdanost snabdevanje elektri nom strujom, kao i stvarne slabosti u vladavini prava i percepcija slabosti u vladavini prava.

RELP

Projekat pouzdanog energetskog pejzaža

Cilj projekta Pouzdani energetski pejzaž (RELP) jeste da pokrene pilot na to da je za smanjenje korišćenja energije u domaćinstvima i prelazak na ne-električne i istije izvore grejanja, preko:

Pilot aktivnosti različitih tipova podsticaja i modaliteta radi ohrabrivanja domaćinstava da investiraju u isplative mere koje štede energiju (npr. Izolacija, vodonepropustljivost, itd).

Na stambeni sektor ide 60-70% od ukupne potrošnje energije na Kosovu, od čega je 80% za zagrevanje prostora i vode

Pilot aktivnosti merenja daljinskog grejanja i tarife na osnovu potrošnje, kako bi se ocenio uticaj potencijalne efikasnosti koja bi omogućila širenje sistema.

Potroš elektri ne struje po kategorijama, 2017.

Doma instva

57.17%

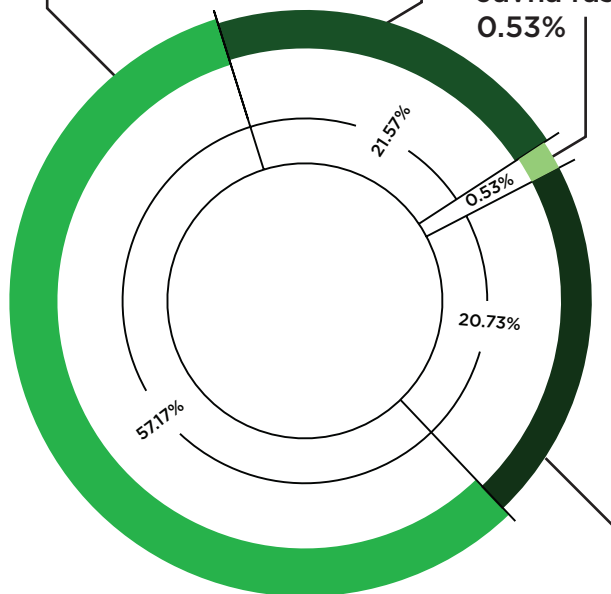
80% od toga se troši za zagevanje prostora i vode

Poslovni

21.57%

Javna rasveta

0.53%

Industrija

20.73%

Aktivnost 1.

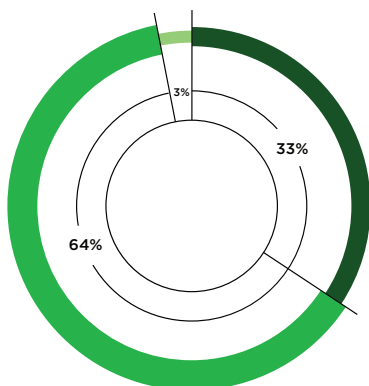
PIEE

Pilot podsticaji za investiranje domaćinstava u energetska efikasnost

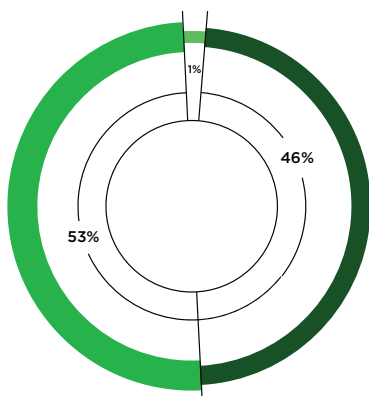
PIEE ima za cilj da obezbedi podsticaje za stambene potrošače da investiraju u opremanje radi efikasnosti kako bi smanjili potrošnju energije u domaćinstvu. Ovo će omogućiti investicije u osnovne mere prilagođavanja – naročito kod domaćinstava koja su ranjiva i sa niskim prihodima, uz različite nivoe podsticaja ili popusta u zavisnosti od različitih prihoda.

Stambene zgrade, 2013.

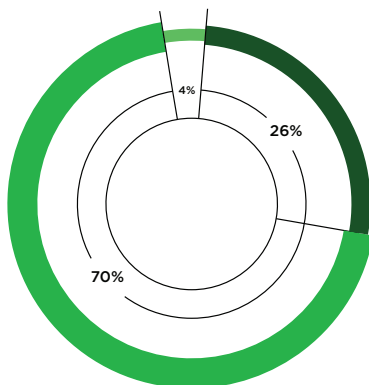
Toplotna izolacija krova

Prozori sa dvostrukim staklom

Toplotna izolacija zidova

HER

Podlašavanje efikasnosti domaćinstava

HER e omogu iti finansijsku i tehni ku pomo za poboljšanje pojedina nih ku a i stanova širom Kosova.

Svi instalateri, proizvodi i materijali bi e izabrani i kvalifikovani na osnovu skupa kriterijuma kako bi se obezbedila kontrola u inka i kvaliteta.

Prijave za popuste za podešavanja bi e ponujavane u ime stambenog korisnika od strane kvalifikovanog instalatera.

Nivo podsticaja bi e odre en preko socijalnih, ekonomskih i tehni kih kriterijuma;

Nivoi podsticaja e varirati tokom vremena kao deo ponavljaju eg dizajna procesa kako bi se testirali i vrednovali najisplativiji pristupi za razli ite grupacije.

AER

Efikasnost opremanja stambenih zgrada

AER e obezbediti grantove za zajednice u stambenim zgradama u izabranim opštinama kako bi se implementirala poboljšanja za energetske efikasnost za zajedni ke oblasti i toplotnu izolaciju.

AER e kombinovati finansijske doprinose iz RELP, relevantnih opština i stanovnika stambenih zajednica.

Dotatni finansijski doprinosi bi e obezbedeni za stambene zgrade koje su klasifikovane kao siromašne ili ranjive kako bi se obezbedilo da i one imaju koristi od ove šeme.

EEO

Jednake ekonomske mogućnosti u sektoru energije

Intervencije koje se bave rešavanjem prepreka
za u estvovanje žena u energetsom sektoru
kao zaposlenih i preduzetnika, preko niza
proaktivnih mera:

Plaćena stažiranja, pripravništva i školarine radi podrške zapošljavanju žena u sektoru energije.

Tehnika pomoći i podsticaji za:

Žene preduzetnike kao pružaoce energetske usluge radi povećanja njihove aktivnosti u sektoru energije

Žene preduzetnice kao potrošače energije koje mogu imati koristi od smanjenih cena struje ili veće produktivnosti koja se može ostvariti preko praksi energetske efikasnosti i tehnološkim ...

Ključne namjere efikasnosti:

Poboljšanje toplotne izolacije na zidovima i krovovima;

Efikasni prozori;

Klimatska zaštita / izolacija;

Efikasni kotlovi (bojleri);

Efikasna oprema za grejanje

Unapređenje sistema centralnog grejanja i ugradnja termostatskih ventila za grejanje (za višekatne zgrade sa centralnim nezavisnim sistemom)

Aktivnost 2.

DHM

Merjenje daljinskog grejanja

Cilj MDG jeste prelazak potrošača na daljinskog grejanja na mreži Termokos u Prištini sa naplate prema površini na naplatu prema količini, što bi omogućilo sledeće:

Veći u kontrolu potrošača nad potrošnjom toplote;

Smanjenje ukupnog troška usluga grejanja uz pomoć Termokosu da proširi svoju bazu potrošača i poboljša mogućnosti za sticanje prihoda;

Prilike za Termokos i treće strane kompanija za energetske usluge da eventualno ponude inovativne, sa dodatnom vrednošću, zajedničke energetske efikasne usluge, kao što su sporazumi o snabdevanju toplotom.

Usluge i tehnologije merenja toplote obuhvataju:

Individualne mere

Uređaj za raspodelu cene grejanja
(Heat cost allocators - HCA)

Termostati i ventile za grejanje (THV)

Softver (naplata, SCADA)

Cirkulacione pumpe

Usluge naplate

RELP Unakrsne komponente

The background features a large white triangle pointing downwards from the top right, and a large green triangle pointing upwards from the bottom left. These two triangles meet at a diagonal line that runs from the top right towards the bottom left, creating a white diagonal band.

Pitanje polova i socijalna inkluzija

RELP će uključiti strategije koje promoviraju uključivanje žena i drugih društveno isključenih grupa u svoju implementaciju i kao korisnike tokom trajanja RELP. Ovo će biti obavljeno preko izričitih zahteva u operativnom priručniku programa; metama za uključivanje, jeziku nabavki, uključujućim i kriterijumima selekcije; sporazumima za implementaciju, ugovorima i opisima poslova; kao i zahtevanoj obuci za subjekte i osoblje koje uključuje.

Komunikacije i informisanje i promena ponašanja

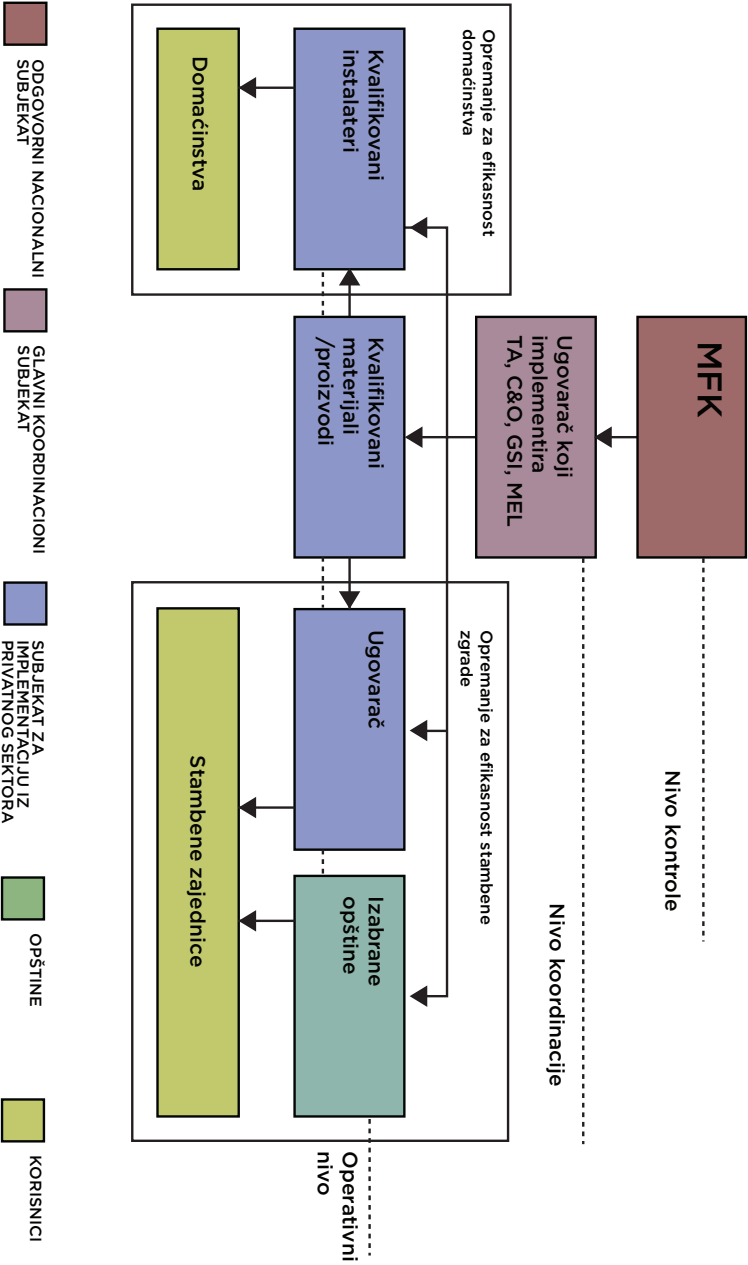
Komunikacije, informisanje i promena ponašanja su kritično važni delovi za obezbeđivanje uspeha RELP. Implementacioni partneri biće odgovorni za izradu planova radi obezbeđivanja maksimalnog učešća potencijalnih korisnika, kao i izgradnju svesti o potencijalnim koristima od energetske efikasnosti i merenja daljinskog grejanja.

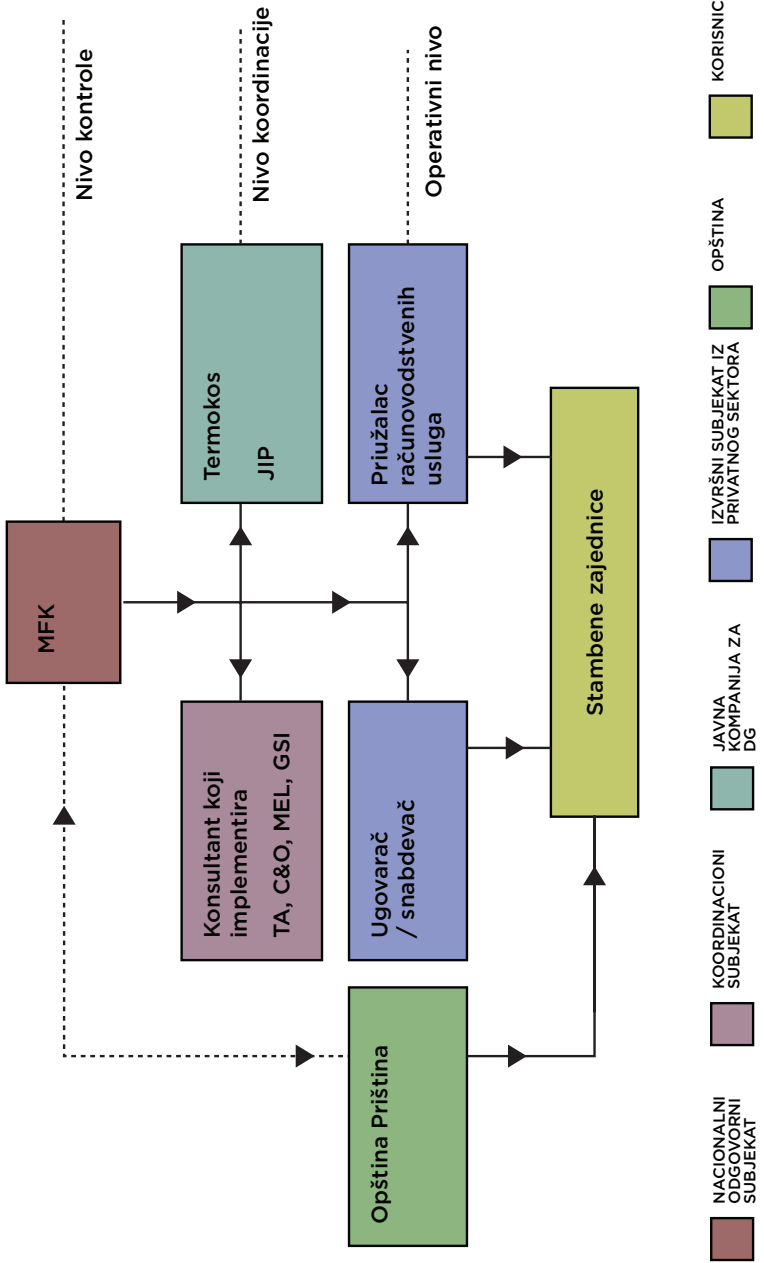
Praćenje i evaluacija (M&E)

RELPE primeniti okvir ponavljajućeg dizajna za pilot-strategije intervencije, na osnovu principa bihevioralne ekonomije i dizajna sa čovekom u centru i marketinškim metodologijama. Elementi intervencije koje je potrebno prilagoditi i testirati obuhvataju novane podsticaje (popuste i grantove), strategije komunikacije i informisanja, i kreditne instrumente. Ključna ideja jeste da se razumeju suštinski faktori konteksta koji utiču na ponašanje investicija i da se oceni koji je najekonomičniji do ostvarenja željenog uticaja.

DHM Operational Hierarchy

PIEE Operational Hierarchy

MILLENNIUM
CHALLENGE CORPORATION
UNITED STATES OF AMERICA

For more information on the Threshold Program signed between Kosovo and United States, please check: <https://www.mcc.gov/where-we-work/program/kosovo-threshold-program>

For more information on the Procurement Guidelines for the projects financed by the MCC, please check: <https://www.mcc.gov/resources/doc/program-procurement-guidelines>

Presentations during Industry Days may not reflect the content of the final Terms of References for the project. Please, check: www.millenniumkosovo.org for the announcements regarding procurement events.

millenniumkosovo.org